

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 504 – ОА

от 21.08.2025 г.

С писмо с вх. № 29-00-3 от 06.06.2025 г. в КФН постъпи искане от К. К. – гражданин на Р. Р. и Р. Л., чрез пълномощник адв. М. С., член на САК, л.н. [.....], за признаване на правоспособност на отговорен актюер, придобита извън Република България в областта на общото застраховане и животозастраховането. Впоследствие, при представянето на допълнителни документи с писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г., пълномощникът на заявителя изменя предмета на искането, като посочва „...*моля да бъде призната актюерската правоспособност на доверителя ми. В случай че прецените, че доверителят ми не покрива изискванията за отговорен актюер в областта и на пенсионното осигуряване, моля на 2-н К. да бъде призната частична правоспособност в областта на общото застраховане и живото застраховането.*“ Предвид изложеното следва да се приеме, че КФН е сезирана с искане за признаване на пълна правоспособност, с което при условията на алтернативност е съединено искане за признаване на частична правоспособност в областта на общото застраховане и животозастраховането.

Съгласно чл. 15, ал. 1 от Наредба № 31 лицата, които имат правоспособност на отговорен актюер в областта на общото застраховане и/или животозастраховането, придобита извън Република България, или правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, придобита в държава членка, и удостоверена с издаден от компетентен орган или друга организация в държава извън Република България, съответно в държава членка, документ за правоспособност, диплом или друг сертификат, подават заявление за признаването ѝ в КФН по утвърден от нея образец. Подаденото искане е в свободен текст, а не съгласно утвърдения образец – приложение № 4 към решение № 272 от 12.04.2022 г. на КФН. Независимо от това, то съдържа достатъчно данни за идентифициране на заявителя и неговото искане, предвид което следва да се приеме, че води до образуване на административно производство по признаване на правоспособност на отговорен актюер, придобита извън Република България.

С писмо с изх. № 29-00-3 от 03.07.2025 г. от заявителя е изискано представянето на допълнителни документи и информация. С писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г. са представени част от изисканите документи и са изложени аргументи за съответствие с нормативните изисквания.

При прегледа на представените документи в тяхната съвкупност се установи, че заявителят не е доказал, че отговаря на няколко от нормативните изисквания за признаване на правоспособност на отговорен актюер, както следва:

1. Съгласно чл. 97, ал. 2, т. 5 от Кодекса за застраховането (КЗ) и чл. 122и, ал. 2, т. 5 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) е необходимо лицето да има висше образование на образователно-квалификационна степен "магистър" или образователна и научна степен "доктор" с покрит хорариум по висша математика по чл. 12б, ал. 6 от Наредба № 31.

Представените с искането копия от диплома и академична справка от Университет Л., В., за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Актюерство“, не съдържат данни за изискуемия хорариум по висша математика. Описаните модули „Статистика“, „Модели и смъртност“, „Непредвидени разходи“ и „Статистически методи“ не са дисциплини от висшата математика.

Съгласно представената автобиография заявителя разполага и с бакалавърска степен по финанси от университета Х., като при обучението по тази специалност може да е натрупал необходимия хорариум. С оглед на това с писмо с изх. № 29-00-3 от 03.07.2025 г. е изискано представянето на допълнителни данни и/или документи, доказващи необходимия хорариум по висша математика.

С писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г. заявителя представя кореспонденция с Университет Л., като заявява в писмото си, че от висшето училище „е изразено уверението, че обикновено магистърската програма изисква 180 кредита по висша математика, но по-подробна информация от факултета към настоящия момент не може да бъде предоставена, поради това, че тази магистърска програма не е налична от няколко години, поради което не е налице и съответната разбивка за необходимите хорариуми“. В представената кореспонденция с университета е посочено „... не мога да открия исканата от Вас информация относно броя кредитни часове по висша математика, включени в тази програма. Обикновено магистърската програма изисква 180 кредита, които се формират от комбинацията от 15-кредитни модули, 30-кредитни модули и 60-кредитен модул за проект/дисертация по програмата. За съжаление, обаче, вече нямам достъп до разбивка на кредитите по магистърска програма по „Актьорство“, тъй като този курс не се провежда във факултета ни от няколко години“. Кореспонденцията не съдържа твърдение, че програмата обикновено включва 180 кредита *по висша математика*, а само, че общият брой кредити по нея (включващ всички дисциплини) обикновено е 180. Видно от приложената пълна академична справка, разгледана в предходния абзац, обучението на заявителя се състои от модули, които не са дисциплини от висшата математика.

В обобщение на изложеното, заявителят не е доказал, че висшето му образование включва предвидения в Наредба № 31 хорариум по висша математика. Несъответствието на заявителя с изискванията на чл. 97, ал. 2, т. 5 от КЗ и чл. 122и, ал. 2, т. 5 от КСО представлява самостоятелно основание за отказ по чл. 17, т. 1 във връзка с чл. 12в, т. 2, предложение трето от Наредба № 31.

2. Съгласно чл. 97, ал. 2, т. 6 от КЗ и чл. 122и, ал. 2, т. 6 от КСО отговорният актьор трябва да „има поне тригодишен опит като актьор на застраховател, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, в органи, осъществяващи надзор върху дейността на тези лица, или като хабилитиран преподавател по застраховане или актьорство“.

Към искането не са приложени доказателства за наличие на професионален опит на длъжност „актьор“. Видно от представената професионална автобиография, заявителят е заемал други длъжности, а именно главен финансов директор, помощник финансов мениджър и старши финансов анализатор. С оглед на това с писмо с изх. № 29-00-3 от 03.07.2025 г. е изискано представянето на допълнителни документи от заявителя за професионалния му опит.

С писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г. е изложено виждането, че г-н К. попада във втората хипотеза на професионален опит (в органи, осъществяващи надзор върху дейността на актьорите на дружеството) и са внесени превод, придружен с копие на писмо от В. R. R. С., Inc, както и надлежно заверено копие от харта за корпоративно управление на В. R. S. А. Представена е информация за ролята на заявителя в различни комитети на компанията, включваща преценка по актьорски въпроси и ръководство и контрол на екип от актьори.

Разпоредбите на КЗ и КСО използват понятието „надзор“, за да обозначат дейността на държавни органи по проверка на спазването на нормативните изисквания, а не участието в органи на търговско дружество. Когато разпоредбите на тези нормативни актове визират органи на съответното дружество, те ги обозначават

конкретно (напр. „надзорният съвет“, „звеното, осъществяващо функцията по вътрешен одит“, „звеното за управление на риска“, „службата по вътрешен контрол“ и др.) или с общи понятия, които са различни от „надзор“ (напр. „управителни и контролни органи“, „лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит или което ръководи звеното, което я осъществява“, „структурно звено“, „организационни звена“ и др.). Заявителят не е работил на длъжност „актюер“ в държавни органи с надзорни правомощия, а е заемал други длъжности (главен финансов директор, помощник финансов мениджър и старши финансов анализатор) в презастраховател. Въпреки че професионалната дейност на заявителя е включвала използването на актюерски познания, той не отговаря на изискванията по чл. 97, ал. 2, т. 6 от КЗ и чл. 122и, ал. 2, т. 6 от КСО, тъй като е необходим опит „като актюер“ (а не всеки вид професионален опит) в посочените в разпоредбата финансови институции/надзорни органи.

Несъответствието на заявителя с изискванията за опит като актюер е самостоятелно основание за отказ по чл. 17, т. 1 във връзка с чл. 12в, т. 4 от Наредба № 31.

3. Разпоредбите на чл. 97, ал. 4 от КЗ и на чл. 122и, ал. 3 от КСО допускат признаването на правоспособност на отговорен актюер, ако е придобита такава в друга държава извън Република България.

Приложеното от заявителя копие от диплома по актюерски техники, издадена от Института и Факултета на актюерите (Великобритания), не удостоверява наличието на призната правоспособност на отговорен актюер. Видно от чл. 97, ал. 1 от КЗ, отговорният актюер „организира, ръководи и отговаря за актюерското обслужване на застрахователя или презастрахователя“ и извършва определени ключови дейности, описани в чл. 100 от КЗ, в същия смисъл е уредбата и в чл. 122и, ал. 1 и чл. 123, ал. 1 от КСО. От представената от заявителя информация не става ясно, че посочената диплома му дава аналогични права. С оглед на това с писмо с изх. № 29-00-3 от 03.07.2025 г. е изисквано представянето на доказателства, че дипломата по актюерски техники дава права, еквивалентни на тези на отговорен актюер, или заверен препис на документ, който удостоверява призната правоспособност.

С писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г. заявителят не представя такива документи и доказателства. В писмото пълномощникът на заявителя застъпва виждането, че „дипломата е присъдена на доверителя ми след полагане на поредица от стриктни професионални изпити, които съставляват основата на техническата подготовка по пътя към придобиването на званието Fellow в Института и Факултета на актюерите“. Извършва съпоставка на учебната програма, като сравнява модулите от квалификационната система на Българското актюерско дружество със съответните теми, обхванати от учебния план на Института и факултета на актюерите. Посочва, че „въпреки че дипломата по актюерски техники сама по себе си не гарантира званието Fellow в Обединеното Кралство, съответно не гарантира в най-висока степен правомощия във всички сфери на актюерската дейност, тя е международно призната като официална сертификация и доказва напреднали актюерски умения“.

Наличието на определено ниво на техническа квалификация не е достатъчно, тъй като за признаване на придобита правоспособност извън Република България е необходимо заявителят да притежава такава. Придобиването на правоспособност предполага потвърждаването от компетентен орган или обществена организация на правата на съответното лице за извършване на предвидените от закона ключови дейности на база редица изисквания (вкл. професионален опит), а не само проверка на неговите знания и умения.

Заявителят не е представил документ, удостоверяващ придобита правоспособност на отговорен актюер в друга държава, предвид което не може да

му бъде призната такава в България. Непредставянето на документ, удостоверяващ придобита правоспособност на отговорен актюер е самостоятелно основание за отказ по чл. 17, т. 5 във връзка с чл. 15, ал. 2, т. 2 от Наредба № 31.

Всяко от обстоятелствата по т. 1 - 3 представлява самостоятелно основание за отказ за признаване на правоспособност. Несъответствието с описаните нормативни изисквания изключва възможността за признаване на правоспособност както в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, така и в областта на общото застраховане и животозастраховането (и съответно на пълна правоспособност, както изменя искането си заявителя с писмо с вх. № 29-00-3 от 11.08.2025 г.).

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 1, т. 30 от Закона за Комисията за финансов надзор във връзка с чл. 97, ал. 4 от Кодекса за застраховането, чл. 122и, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, чл. 17, т. 1 във връзка с чл. 12в, т. 2, предложение трето и чл. 12в, т. 4 и чл. 17, т. 5 във връзка с чл. 15, ал. 2, т. 2 от Наредба № 31,

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

ОТКАЗВА признаването на правоспособност на отговорен актюер на К. К., придобита извън Република България.

Решението подлежи на обжалване по съдебен ред пред Административен съд – София област в четиринадесетдневен срок от съобщаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ВАСИЛ ГОЛЕМАНСКИ